& in carcerem truſus eſt· Quidam ergo fugiẽtes
illinc·et venientes in cyprū· interrogati a parenti
bus illius ſi forte vidiſſent eum· reſponderunt ſe
ꝓpriis manibus eum ſepeliſſe· Non aūt erat ipſe·
ſed quidā ei ſimilis. Illi ergo tanꝗ ꝓ mortuo·fa
ciebāt ei tres collectas ꝑ ſingulos annos·Pꝰ·iiij·
aūt annos·ille fuga lapſus a pſis· uenit in cyprum
Cunqꝫ audiſſet a ſuis ꝙ memoriā eiuſ quaſi mor
tui feciſſẽt ter in anno ſcilicet in theophania· & in
dominica ſancta·& in penthecoſte reſpondit His
tribus tempibus anni veniebat quidā cādidatus
ut ſol· & diſſoluebat īuiſibiliter me a vinculis fer
reis & a cuſtodia· & mouebat tota die deābulan
do nemoqꝫ me recognoſcebat· & in craſtinū inue
niebar vincula ferrea portās·Ex hoc igitur ait ſā
ctus iohānes dormientes quietem habere diſciꝰ·
quādo ꝓ eis collectas facimus·Huic quidā totū
aurū quod habebat ſcilicet·vij·libras & dimidiaꝫ
obtulit·rogans eū flexis genibus·vt oraret·ꝓ ſa
lute vnici filii eius·& ut deus nauem eius que in
africam abierat cū bono reduceret· Quod cū ille
feciſſet·mortuus eſt puer. & nauis illa in qua fra
ter illius hominis erat naufragiū ꝑtulit·totumqꝫ
quo plena erat periit· preter aīmas & ſcaphā va
cuam·Cunqꝫ vir ille ultra modū triſtis eſſet·vi
dit ꝑ noctem in ſomnis quēdam quaſi ī habitu ſā
cti patriarche dicentem ſibi·Vt quid turbariſ fra
ter·Nonne rogaſti me vt peterẽ a deo quatenuſ
filiū tuū ſaluaret·Ecce ſaluꝰ factꝰ eſt· Crede mi
chi·quia ſi viueret·p̄uꝰ & īmundus homo fieret·
Et de naui tua ſcito·quia niſi deus ꝓ bono quod
feciſti placatus eſſet· ſententia data erat ut tota
cum aīmabus in ꝓfūdum ꝑgeret·& fratrem tuuꝫ
ꝑdidiſſes·Sed ſurge·et glorifica deū qui donauit
tibi eum et ab hoc ſeculo vano ſaluauit filiū tuuꝫ
Euigilans ergo uir·īuenit cor ſuū cōſolatū· et cur
rens ad ſāctum patarchā iactauit ſe ad pedes eiꝰ
et gratias egit narranſ viſionem quā viderat·et il
le glorificauit deū· Quodā monacho girāte ī ciui
tate cū vna puella iuuencula et petente elemoſinā
quidā hos uidentes ſcandalizati nūciauerūt patriā
che ꝙ ille mōachice vite mulierem habēs deroga
ret· Tunc vero ſanctus volens ꝓhibere peccatum
iuſſit mulierē flagellari·monachū vero uerberari
et in carcerē retrudi· Quo facto·apparuit ei per
viſum nocte monachus·oſtendens ei dorſū ſuum
ex flagellis putrefactū·et dicens ei. Ita placet ti
bi domine patriarcha·Crede michi·hac vice vt ho
mo erraſti·Et hec dicens receſſit Mane autē vir
ſanctus memor viſionis·ſedit ſup̄ lectū ſuum me
ſtus·et mittens ꝓ monacho qui erat in carcere fe
cit eum deſpoliari coram ſe·ut dorſū eius videret·
ſi ita eſſet vt in ſomnis viderat Quo facto dei vo
luntate ſolutus eſt·etiā amictꝰ quo erat inoutus
cecidit. Omneſqꝫ viderūt eū eunuchū·Tūc vir ſā
ctus ait·ignoranter ſe peccaſſe in deū & in eum·
monens tamen eū non ita oportere monachū circum
ducere mulierem ad ſcandalū videntiū·At ille hu
militer rōnē reddidit dicēs·Nup·cū eſſē gaze·exe
unti me de vrbe hec mulier occurrit·dicens ſe eſſe
hebream·et velle fieri xp̄ianam ·ꝯteſtās etiā me v̄
bis horribilibus ne dimitterem eam perire· Timens
ergo iudiciū dei·ſuſcepi eam et baptiſaui Et girabā
cum ea ſimplici corde modicū expoſcens ſūptum·
quatenꝰ introducerem eam ī monaſteriū·Tūc ſan
ctus narrata viſione his qui p̄ſto erant·ꝓtulit·c·
numiſmata daturꝰ ei·At ille nichil accipe voluit·
ſed ait·Monachus ſi fidē habet·horꝝ non indiget·
& ſi horum eget fidem non habet·Hoc maxie om
nibꝰ qui audierūt fidē fecit·ꝙ ſeruꝰ dei eſſet·

Continentia·xxiiij·libri·

Vicesimuſquartꝰ liber cōtinet hy
ſtoriam·clxxxix·annorꝝ ꝑ ſucceſſi
onē·xiiij·impatorꝝ·ſcilicet heraclij
conſtantini·heraclone·conſtātis
qui etiā et cōſtātiꝰ·cōſtātini ter
cij·iuſtiniani ſecūdi·leonis patri
cij·tiberii tercii·et iterꝝ iuſtiniani·philippici·anaſta
ſij·theodoſii tercii·leonis tercij ·conſtantini quar
ti·leonis quarti·hyrene et conſtantini quīti· Inter
hec aūt continet multa de geſtis ac lege machome
ti·Habet autem capitula·clxxvj·

DE impio heraclij & quodā miraculo ſā
cti iohānis baptiſte· j·
De ſancto deicolo abbate et eius peregri
natione· ·ij·
De iniqua ſententia in eum lata et interitu werſa
rii· iij
De birro ſācti deicoli ī radio ſolis ſuſpenſo·iiij
De apro per eum a uenatoribꝰ liberato et ceteris
eius geſtis· ·v·
De ſancto bauone recluſo· vj
De artiſſima eiꝰ penitētia et trāſitu eiuſdē ·vij·
De quibuſdā regibꝰ anglorꝝ et actibꝰ eorꝝ viij
De ſancto lupo ſenonenſi et eius exilio et miracu
lis· ix
Adhuc de miraculis et obitu eiuſdē· x·
De egreſſu heraclij ꝯtra pſas et eiꝰ victoria xj·
De ſuperbia et interitu coſdroe et ſācte crucis ex
altatōne· xii
De bonefacio papa· xiij
De paſſione ſancti anaſtaſii monachi cum ſociis
ſuis· xiiij
D ſācta virgine phara et fratribꝰ eiꝰ xv
De fuga eius et carcere quem tulit pro virginita
tis amore· ·xvi·
De ſancto pharone fratre eius qualiter factꝰ eſt
meldenſis epus· ·xvii·
De miraculis eiꝰ et tēptatōne carnali· xviij·
Adhuc de miraculis eiꝰ et obitu· xix
De ſanctis abbatibꝰ euſtaſio et attalo· xx·
De ſācto walarico et bonis eiꝰ initiis· xxi·
De ꝑegrinatōne eiꝰ et ſpū ꝓphetico xxii
De vindicta dei in cōtemptores eloqorꝝ eiꝰ ·xxiij
De ſanctitate cōuſationis eiuſdē· xxiiij
De ſancto hildecūto meldenſi epō xxv
De ſācto auſtregiſilo bituricēſi arepō· xxvi
De ſācto ſulpicio eiuſdē ſucceſſore xxvii·
De miraculis eiuſdē ſācti ſulpicii xxviii
De tēptamētis demonū ab eo ſupatis· xxix·
De ſācta ſalaberga abbatiſſa· xxx·
De ſancto yſidoro hyſpalenſi archiepō et ſcriptiſ
eius· xxxi·
Dcā eiuſdē de tēpt aō ibꝰ carnis· xxxii·
De humilitate et patientia xxxiii
De bona et honeſta eiꝰ ꝯuerſatōe· xxxiiij·
De dagoberto rege frācorꝝ· xxxv
De miraculo dedicationis eccleſie beati dyoniſij
xxxvi
De ꝓpalatōne eiuſdē miraculi xxxvii
De ſcō magnobodo ādegauēſi epō· xxxviij·
De hereſi heraclii et principatu ac lege machome

ci· xxxix

De quibuſdam libellis in quibus agitur de ipſius fallacijs· xl·

De origine ac uita ipſiꝰ· xlj·

De furtis & latrocinijs eius· xlij·

De crudelitate ipſius· xliij

De ĩpudicicia eiuſdẽ et flagiciis· xliiij

De hoc qđ falſo ꝓpha dictus ſit· xlv·

De fabulis ab eo ꝯfictis· xlvj

De morte ipſius· xlvij

De ĩſtabilitate ſectatoꝝ eius· xlviij

Qꝫ lex eiꝰ non ſit diuina· ·xlix·

Qualiter ꝑ fallaciã fuit data· ·l·

Qualiter alcorani liber ꝯfectus ſit lj

Qualiter eiuſdẽ ſcriptura dilacerata ſit· lij·

De iterata collectõne illiꝰ et diſſipatõe· liij

Qualiter recollecta & diſſipata ſit· liiij·

De uilitate ſtili eiꝰ et materie· lv

De ĩpicia et fictõne illi adherẽciũ· lvj·

De noĩe machometi qꝫ falſo dicatur in trono ſcriptum lvij

De ſupſticõib ieiuniis et lauacriſ ſaracenoꝝ· lviij·

De circũciſione & ꝓhibitõe carnis porcine et uxoris repudio· lix·

De ꝑegrinatõe ad domũ mecha· lx

De hoc qđ in domo illa dicũtur fieri mira: lxj·

De hoc quod machometus iubet hoĩes ad ſectam ſuã uiolenter cogi· lxij·

De uanis ꝓmiſſionibꝰ et minis machometi· lxiij·

Expoſitõ cultus ſaracenici· lxiiij

Deſcͤpto ꝑadiſi iuxta figmenta machometi· lxv·

Adhuc de eodem· lxvj·

Deſcͤpto inferni iuxta eundem· lxvij

De triumpho heraclij ex ſaracenis et de ſanctis illius temporis· ·lxviij·

De ſãcta aurea uirgine et abbatiſſa· lxix

De reclusione eiuſdem et acerrima penitentia & morte· lxx

De eleuatõe corpis eiuſdẽ et miraculis· lxxj·

De ſãcto romarico abbate et boĩs eiꝰ ĩitijs· lxxij·

De miraculis et trãſitu eiuſdẽ· lxxiij·

De ſãcto goerico metẽſiũ epõ· lxxiiij

De uita ꝑdicti aruulfi et ẽpatu eiꝰ· lxxv

De miraculis eius· lxxvj

De miraculis eiꝰ et trãſitu eiuſdẽ· lxxvij·

De trãſlatõe corpis eiſdẽ· lxxviij·

De imperio conſtantis et de miraculiſ ſãcti oſualdi regis· ·lxxix·

De quibuſdã incidẽtibꝰ illiꝰ tempis· ·lxxx·

De ſcõ furſeo et ꝑmo eiꝰ raptu ac reditu· lxxxj·

De ſecũda uiſione eiuſdẽ· lxxxij·

De reditu anime eius ad corpus et ſequenti ꝯuerſatõne ipſius· lxxxiij·

De geſtis ſancti martini pape lxxxiiij

De ſancto elegio nouiomenſi et bonis eius initijs lxxxv·

De elemoſinis eius et miraculis et habitu eiuſdeꝫ lxxxvj·

De promotõne eius in epiſcopatũ et miraculis ſequẽtibus lxxxvij

De geſtis eiꝰ ĉca eccĩas et ſãctoꝝ rliq̃as· lxxxviij·

De tranſlatione corporis ſancti quintini martiris lxxxix·

De miraculis ꝑ eũdem martirem oñſis· xc·

De ſancto andoeno rothomagenſi et bonis eius initijs· xcj·

De electõne eiꝰ et ꝑegrinatõe et reditu· xcij·

Iterum de miraculis eiuſdẽ· xciij·

De ſãcto philiberto abbate· ·xciiij·

Adhuc de miraculis eiuſdem· xcv·

De ſancto richario põtiuenſi· xcvj·

De obitu eiꝰ et miraculiſ ſequẽtibꝰ xcvij

De ſãcto geremaro abbate flauiacẽſi xcviij·

De ſãcta angadriſma uirgine· xcix

De ſponſo eius ariberto poſtea rothomagenſi archiepõ c·

De ſancto agilo abbate reſbacenſi et bonis eius initijs· cj·

De miraculis et ꝓmotõe ipiꝰ in abbatem· cij

De hoſpitalitate et felici trãſitu eiuſdem ciij·

De ſancto remaclo ceteriſqꝫ ſanctis qui tunc tẽporis clarebant in gallijs ciiij:

De ſãcto iodoco et eius ꝑegrinatõe· cv·

De ſãctitate et miraculis et obitu eiuſdem· cvj

De quibuſdã ĩcidentibus illius tpis cvij

De ſancto audamaro taruanenſi epõ· cviij

De miraculis eiuſdem poſt obitum· cix·

De ſancto bertino abbate· cx·

De miraculis eiꝰ poſt obitum· cxj·

Adhuc de eodem· cxij

De ĩſania clodouei regis et epl'a martini ꝑpe· cxiij

De ſancto berchario remenſi et ſancto niuardo archiepõ· cxiiij

De martirio ſancti bercharij et de maioribus domus· cxv·

De ſancta bathilde regina· cxvj·

De ſãcta gerdrude uirgine niuigellenſi· cxvij·

De nece conſtantis et imperio filii eius conſtantini· cxviij

De ſãcto ꝑiecto aruernẽſi epõ et martire· cxix·

De mortuo ĩ anglia ſuſcitato et eiꝰ uiſione· cxx·

De expoſitõne ipiꝰ uiſionis et ꝓpalatõe cxxj

De trãſlatõne corporum ſancti benedicti et ſcolaſtice ſororis eius· cxxij·

De quibuſdã euentibꝰ illius temporis· cxxiij:

De ſãcto leodegario auguſtudũ· epõ· cxxiiij:

De martirio eiuſdem· cxxv·

De ſãcto uigilio antiſiodoreñ· epõ cxxv

De ĩpio iuſtiani ſcđi et de ſergio· papa cxxvij

De ſãcto leufredo abbate· cxxviij·

De ſancto wandregiſilo abbate ·cxxxix

Item de ꝯuerſatõe et miraculis eiuſdem· cxxx·

De trãſitu eiꝰ et miraculis ſequentibꝰ· ·cxxxj·

De fine imperij iuſtiniani· cxxxij·

De beda uenerabili pſbitero et ſcͤptis eiꝰ: cxxxiij·

De impio leonis patricij· cxxxiiij·

De paſſione ſancti lamberti traiectenſis epĩ et đ ſancto cuthberto· ·cxxxv·

De imperio abſimari qui et tyberius et interitu eius cxxxvj

De iterato ĩpio iuſtiniani et eiꝰ nece· cxxxvij

De ĩpio philippici et eiꝰ exoculatõne· cxxxviij·

De ĩpio anaſtaſij ſcđi et uita ſancti egidij· cxxxix

Adhuc de actibus eiuſdẽ abbatis ſancti cxl

De ſanctis epiſcopis ceſario arelatenſi et albiõ ãdegauenſi· cxlj

De miraculis ſancti albini· cxlij·

De ceteris miraculis eius ante obitum eius et pꝰ cxliij·

De breui ĩpio theodoſij tercij cxliiij·

De imperio leonis tercij et ſancto wlfranno ſenonenſi· cxlv

De ſeductõne rathbodi friſonũ ducis· ·cxlvj:

De miraculoſa ſtrage ſaracenoꝝ apud ꝯſtãtinopoli

& de gradali. cxlvij
De confuſione & ſubiectõe wiſigothoꝝ & qbuſ-dam alijs cxlviij
Adhuc de quibuſdã euẽtibꝰ illius tpis. .cxlix.
De trãſitu bede pſbiteri et quibuſdã alijs. cl.
De ĩpio ↄſtantini filii leonis & eiꝰ neqcia clj
De tranſlatione corporis ſancte amrie magdale-ne clij
De quibuſdam eius miraculis. cliij.
De quibuſdã incidentibꝰ huius tpis. cliiij.
Qualiter apud floriacũ impedita eſt diuinitus re-latõ corporis ſancti benedicti. .clv.
Qualiter ſtephanus papa pipini regis auxlium ex-petijt cõtra lõgobardus. clvj.
De ſancto bonefacio maguntino & epl'a eius ad regem anglorum. clvij.
De tyrannide conſtantini contra ecclesiam et qui-quſdam aliis. clviij.
De ſancto gengulpho martire. clix
De crucifixione imaginis xpi cuius miraculis con-uerſi ſunt iudei. clx.
De qbuſdã geſtis pipini regis & morte eiꝰ. clxj.
De duobꝰ pueris ↄſimilibꝰ amico & amelio. clxii.
Qualiter ſe inuicem querentes inuenerunt & ad curiam karoli conuenerunt clxiij.
Qualiter amicus amelium a crimine liberauit eiq3 filiam regis tradidit. clxiiij.
Qualiter amicus lepra pcuſſuſ & abiectꝰ ab ame-lio ſuſceptus eſt. clxv.
Qualiter eum amelius ſanguine filiorum ſuorum aſpgens curauit. clxvj.
De ſcõ ſtephano papa et tirãnide ↄſtãtini clxvij
De adriano ppa et qbuſdã geſtis karoli clxviij.
De victoria karoli de longobardis & nece ſãcto-rum amici & amelij. clxix.
Adhuc de geſtis eiuſdẽ karoli regis. clxx.
De iteritu ↄſtãtini & ĩpio leonis quarti. clxxi.
De imperio hyrene vxoris eius & euentibus illiꝰ temporis. clxxij.
De alcuino qui & albinus. clxxiij.
De ſcriptis eius. clxxiiij
De imperio conſtantini filij leonis & euentibus il-lius temporis. clxxv.
De iterato imperio hyrene & incidentibus illius temporis. clxxvj

¶ I. ¶ De imperio heraclij & quodam miraculo ſancti iohannis baptiſte.

¶ Hugo vbi ſupra.

CVm igit̃ focas in ſuoſ crudeliter domeſticos deſeuiret. ipſe quoq3 herachi africe patricij iuſſu pemptus ẽ. Qui poſt eiꝰ necem. ſibi rẽpublicam vendicauit. Heraclius ergo romano potitꝰ imperio. ĩpauit annis. xxx. Hic inuenit valde diſſolutã rempu-blicã. et attritã. Siquidem europam vehemẽt auares vaſtauerũt. & aſyam pſe. ¶ Sigibertus. Sumpſit aũt impiũ anno dñi. dc. xiij. Mundi vero q̃rti milleſimo. d. lxxvj. Huiꝰ regni anno pmo virtꝰ et nomen ſancti iohãnis baptiſte miraculis declarat̃ apud vrbem gallie mauriennã. de reliquijs corpo-ris ipſius diuinitꝰ illuſtratã hoc modo In ea olim mulier ſancto baptiſte nimis deuota. expectabat a deo donari ſibi aliquid de mẽbris eius. & in hac orãdi inſtantia p triẽnium exiſtens. cũ alter quiuiſ poſſet deſpare ipa ſpem in deo ponens. iurauit ſe non mãducaturã. donec quod petebat acciperet. & ſic vij. diebus ieiunans. vij. tandẽ die deſup al-tari pollicem miri cãdoris appere vidẽs. leta donũ dei accepit. ad quod orandũ. tres epi venien-tes cũ de hoc ſancto pignore ptem elicere vellẽt. tres ſanguinis guttas ex eo ſtillare in lintheo ſup-poſito ſtupuerũt. & ſinguli ſingulas ſe meruiſſe ſũt letati. Deſideriꝰ viẽnenſis epus cõſilio bruni-childis. a theoderico rege lapidibꝰ obrutꝰ martiri-zatur. Anno heraclj. ii. deuſ dedit romane ecclesie lxvi. pſidet. Hic cõſtituit ſecũdam miſſam ĩ clero. Hic etiã ſecũdum inſtituta ſuoꝝ maioꝝ decreuit vt ſiqui viri vel mulieres. ſuos ipi filios quocũq3 modo de ſãcto lauacro ſuſcipent. ſeparentur abinuicem. vel ſiquis vir cõmatrem ſuã. vel ſiqua mu-lier cõpatrẽ ſuũ a pmo dono ſpũſſancti quod eſt pabulũ ſalis ſacrati vſq3 ad ſeptimũ donũ. ſſ. ĩ cõ-iugium duxerit. ſeparenẽ. Mulier tamẽ maritalem dotem recipiat. & poſt expletũ annũ alteri ſi vult nubat Sanctꝰ colũbanu sa theoderico rege inſtin-ctu brunichildis auie. expelliẽ de francia. Qui pꝰ relicto gallo diſcipulo ſuo in almania. cenobium bobiũ conſtruxit in ytalia. ¶ II. ¶ De ſancto deicolo abbate & eiꝰ pegrinatõe ¶ Ex geſtis eiꝰ

CVm aũt ſanctus colũbanus de cenobio luxouienſi exturbatꝰ. diſcipulis comitantibus ad duo miliaria pgreſſus fuiſſ3. & veniſſent ad locũ qui nepras dicit̃. beatuſ deicolꝰ ſancti patris monachus. iam puectõris etatis exi-ſtenſ. pedibuſ vehemẽter debilitari cepit Nec mo-ra puolutus genibꝰ patris. licentiam remanendi ſupplicat deuote. At ille mitiſſimo affectu condo-lens ĩbecillitati fratris licentiã ei non negauit. atq3 diuine miſericordie illũ paterna voce cõmẽdauit. pias lacrimas ſimul cũ eo copioſe fũdẽs. Tũc pa-ter viam ceptam arripuit. & diſcipulus ob mltoꝝ ſalutem ſicut deus diſpoſuit apud burgũdiones remanſit. Decurſis aũt paſſim incertis ſiluarũ di-uerticulis. intente queritans oportuna hũane hitatõni loca. tandem venit ad locũ quendam aridum ſatis. angore ſitie depſſus. Cunq3 flexis poplicibꝰ diu ibidem rerũ inuentori ſupplicaſſet. fulcitorio quo vtebatur terrã paululũ egerenſ. ſubito famu-lo ſuo fideli largam fonticuli deus vndã donauit Qui lipidiſſimo riuulo exinde loca vicinia irrigat & vſq3 dũ humꝰ erit. ab vniuerſiſ incolis eiuſdez patris nomine & vocitat̃ & amatur et amabil' co-litur. Cunq3 vir ſanctꝰ quaſi erraticus viator cõ-uenientia manendi loca diſquireret. quippe cũ pat̃ ſuꝰ ſb obedientie titulo denũciauit. ne luxouienſe monaſteriũ vlterius intraret inſpato contigit. vt ſuillum gregem videret. Subulcus ab eo interro-gatꝰ. an in vicinio eſſet aliquis locus habitabilis reſpondit eſſe non longe locum paluſtrem & fõtibus ſatis irriguũ. in pdio cuiuſdaz ppotẽtis vaſal-li nomine werfarij. Cui vir ſanctus. Potes ne igr̃ michi frater ducatũ prebere. quo poſſũ locũ ipſũ videre. At ille reſpondit. Poſſẽ inquit aliquo mo-do. ſed gregem meũ abſq3 puiſore dimittere non preſumo. Cui beatus deicolus. Noli inquit michi fili tantillum ſpacij tenaciter negare. Veracit̃ ſciaſ quia ſi mecum pgere diſponis nec minimũ porcu-lum interi poes. Et ſi aliquid diſcredis. ego tibi fuſtem meum conſtituo cuſtodem vicarium. ut in redeũdo cognoſcas quantũ fideſ mea valeat cum